

คู่มือ

แนวทางการบริหารความเสี่ยง

สทกรณออมทรัพย์สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดปราจีนบุรี จำกัด

วันที่ 16 มีนาคม 2561

การบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์

การจัดการความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี จำกัด เป็นกระบวนการที่ใช้ในการทำให้ออกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยง มีหลายวิธี ได้แก่

1. การยอมรับความเสี่ยง องค์กรจะยอมรับความเสี่ยงเมื่อเห็นว่าไม่คุ้มค่าที่จะควบคุม หรือป้องกันความเสี่ยง
2. การลดความเสี่ยงหรือควบคุมความเสี่ยง เป็นการปรับกระบวนการทำงาน หรือวางรูปแบบการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงหรือลดผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
3. การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง คือการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่น
4. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบสูง หากเกิดขึ้นจะเกิดความเสียหายมาก

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงและระบบการจัดการความเสี่ยง

ประกอบด้วย

1. จัดประชุมร่วมกัน กำหนดหรือทบทวนวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด ของหน่วยงานหรือกระบวนการทำงาน กำหนดเกณฑ์ในการประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณา จากปัจจัยความถี่และความเสียหายที่มีโอกาสเกิดขึ้น
2. ดำเนินกระบวนการประเมินความเสี่ยงและออกแบบระบบการจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมด้วยตนเอง โดยพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดที่อาจเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรค หรือเป็นความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน หรือกระบวนการทำงานหรือสรุปสถานะความเสี่ยงรวมในแต่ละเหตุการณ์
3. จัดเรียงลำดับสถานะความเสี่ยง ตามลำดับความเสี่ยงและใส่ในแผนภูมิความเสี่ยงให้เห็นภาพรวมความเสี่ยงทั้งหมด เพื่อที่จะได้จัดลำดับการจัดการ ความเสี่ยงสูงต้องดูแลใกล้ชิด และผู้บริหารควรจัดการเอง เรียงลำดับตามความเสี่ยง
4. ออกแบบระบบการจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมให้เหมาะสมกับเวลาและทรัพยากรที่มี
5. ติดตามตรวจสอบระบบจัดการความเสี่ยงหรือการควบคุมว่ายังมีประสิทธิภาพหรือไม่ ด้วยการประเมินระบบควบคุมด้วยตนเองหากไม่มีให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ประเภทความเสี่ยง ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ มีความเสี่ยงหลัก 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสภาพคล่อง

- มีการจัดทำนโยบาย ด้านการบริหารสภาพคล่องและแผนการระดมเงินประจำปี พร้อมขั้นตอนการติดตาม ประเมินและทบทวนแผน
- มีการกำหนดเกณฑ์แนวทางในการรักษาสภาพคล่อง
- มีการวิเคราะห์สภาพคล่อง ในสถานการณ์ที่แตกต่าง
- มีการศึกษาพฤติกรรมฝาก/ถอนและการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก
- มีแผนการจัดหาสภาพคล่อง สำหรับกรณีฉุกเฉิน
- มีระบบรายงานด้านสภาพคล่องตามคาบเวลา

ด้านนี้จะพิจารณา ทั้งสภาพคล่องของสหกรณ์ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย หลักเกณฑ์ของรัฐบาล ระเบียบของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง คุณภาพลูกหนี้ และการถอน-ฝากเงิน

2. ด้านสินเชื่อ (เครดิต)

- มีการกำหนดกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ และนโยบายที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดการ
- มีการกำกับดูแลและมีการจัดองค์กรรองรับการดำเนินการ
- มีกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนการจัดการ
- มีระบบและฐานข้อมูลเพื่อจัดการ
- มีเครื่องมือหรือระบบที่ช่วยในการแยกแยะและจัดการความเสี่ยง

ในด้านนี้จะพิจารณา ถึงระยะเวลาชำระหนี้ การผัดนัดชำระหนี้และสถานะการปฏิบัติงานของสมาชิก

3. ด้านกลยุทธ์

- มีโครงสร้างองค์กรชัดเจนและมีระบบการตรวจสอบกิจการที่เป็นอิสระ
 - มีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์
 - มีตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผน
 - มีผู้รับผิดชอบเฉพาะ ในการบริหารและกำกับดูแลความเสี่ยง
 - มีการจัดการความเสี่ยงของกระบวนการพิจารณาผลิตภัณฑ์ใหม่
 - มีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน
 - มีการสร้างผู้บริหารทดแทน เพื่อความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ
- ในด้านกลยุทธ์นี้ จะพิจารณาจากแผนกลยุทธ์ฯ 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของสหกรณ์

4. ด้านปฏิบัติการ

- มีระบบการตรวจสอบภายนอกและภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน และทำหน้าที่รายงานความเสี่ยง
 - มีระบบช่วยในการระบุ ประเมินและติดตามความเสี่ยง
 - มีการรายงานความเสี่ยงและมีการควบคุมและลดความเสี่ยง
 - มีข้อมูลดัชนีวัดความเสี่ยงและเหตุการณ์ความเสียหายเพื่อช่วยในการระบุความเสี่ยงเบื้องต้น
 - มีการจัดทำแผนสำรอง ระบบงาน และระบบงานสำรองข้อมูล
 - มีการจัดทำแผนการฟื้นฟูการดำเนินงาน กรณีระบบงานขัดข้องและแผนรองรับการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง
- ด้านการปฏิบัติงานนี้ จะพิจารณาถึง การมอบหมายงานการกำกับติดตามงาน และระบบ

ควบคุมภายใน

5. ด้านการตลาด/ผลตอบแทน

- มีการกำหนดเป้าหมายด้านผลตอบแทน และจัดทำเป็นแผนงานประจำปีและมีการดูแลให้ เป็นไปตามเป้าหมาย
- มีการกำหนดเงินกองทุนและเกณฑ์การสำรองเพื่อรองรับผลขาดทุนจากการลงทุน
- มีคณะกรรมการเฉพาะ ทำหน้าที่ดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน และมีการ กำหนดบทบาทผู้ตรวจสอบกิจการ หรือผู้ตรวจสอบภายในให้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าว
- มีการกำหนดกลยุทธ์และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
- มีการติดตามและประเมินระดับความเสี่ยงของการลงทุนตามคาบเวลา
- มีการกำหนดนโยบาย มีการประเมิน และรับรู้ผลกำไร/ขาดทุน จากการประเมินมูลค่า ปัจจุบันของเงินลงทุน
- มีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านผลตอบแทนจากการเปลี่ยนแปลงของอัตรา ดอกเบี้ย
- มีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านผลตอบแทนรับ/จ่าย และจากอัตราดอกเบี้ยตาม คาบเวลา

ด้านการตลาด/ผลตอบแทน จะพิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ในด้านนี้จะเน้น การบริหารจัดการและเทคโนโลยี(นวัตกรรม) เพื่อ

- (1) ลดต้นทุน
- (2) สร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิก
- (3) สนับสนุนการเติบโตของสหกรณ์อย่างยั่งยืน

เครื่องมือการเฝ้าระวังความเสี่ยง
ของสหกรณ์ฯ โดยใช้

CFSAWS : SS

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560